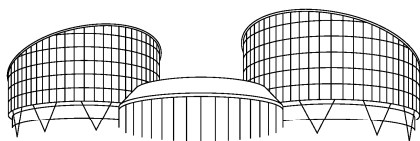

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

CAUZA TOMA ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 19146/18)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 noiembrie 2021

Hotărârea este definitivă. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Toma împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din:

Gabriele Kucsko-Stadlmayer, *președinte*,

Iulia Antoanella Motoc,

Pere Pastor Vilanova, *judcători*,

și Ilse Freiwirth, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere cererea (nr. 19146/18) îndreptată împotriva României prin care trei resortisanți ai acestui stat, domnii Ștefan Toma și Laurențiu Toma și doamna Elena-Luminița Toma („reclamanții”) au sesizat Curtea în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) la 12 aprilie 2018,

având în vedere decizia de a aduce prezenta cerere la cunoștința guvernului român („Guvernul”),

având în vedere observațiile părților,

după ce a deliberat în camera de consiliu la 19 octombrie 2021,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Implicați într-o dispută, reclamanții au fost răniți și sancționați pentru participare la o încăierare. Aceștia susțin că au fost supuși la rele tratamente de către mai multe alte persoane particulare și că nu a fost efectuată nicio anchetă efectivă în acest sens. De asemenea, denunță inechitatea procedurii în urma căreia au fost sancționați. Aceștia invocă art. 3 și art. 6 § 1 din Convenție.

ÎN FAPT

2. Reclamanții, toți membrii aceleiași familii, s-au născut în 1967, 1969 și, respectiv, 1995. Locuiesc în București. Au fost reprezentați de domnul A. Grigorescu, avocat în București.

3. Guvernul a fost reprezentat de agenții guvernamentali, doamna C. Brumar și, cel mai recent, de doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

4. La 5 mai 2013, în jurul orelor 21, a izbucnit pe stradă o altercație între reclamanți și mai multe alte persoane. Factorul declanșator a fost distrugerea autovehiculului reclamanților de către un terț.

5. Reclamanții au apelat serviciul medical de urgență și poliția. Întrucât presupușii agresori părăsiseră locul faptei, poliția a luat primele declarații reclamanților. Aceștia au afirmat că au fost victimele unui agresiuni și au precizat că l-au recunoscut printre agresori pe unul dintre vecinii lor, G.I. Reclamanții au fost transportați cu ambulanța la spital pentru a primi primul ajutor.

I. DOCUMENTE MEDICALE

6. Primul reclamant a fost tratat în spital pentru contuzii la nivelul capului, brațelor și picioarelor. Principala leziune a constat în ruptura unui mușchi al piciorului, care a necesitat punerea în ghips.

7. Primul reclamant a fost examinat de mai multe ori de medici legiști, care au considerat că rănila pe care le prezenta fuseseră provocate în data de 5 mai 2013 prin loviri aplicate cu obiecte ascuțite și contondente și că necesitau între 14 și 16 zile de îngrijiri medicale.

8. A doua reclamantă – soția primului reclamant – a fost tratată în spital pentru contuzii la nivelul capului, abdomenului și picioarelor. Medicul legist care a examinat-o a considerat că leziunile fuseseră provocate în data de 5 mai 2013 de lovituri aplicate cu un obiect contondent și că necesitau 2 sau 3 zile de îngrijiri medicale.

9. Al treilea reclamant – fiul primilor doi reclamanți – a fost tratat în spital pentru contuzii la nivelul capului, brațelor și genunchilor. Medicul legist care l-a examinat a considerat că aceste leziuni fuseseră provocate în data de 5 mai 2013 de lovituri aplicate cu sau ca reacție la un obiect contondent și că necesitau 7 sau 8 zile de îngrijiri medicale.

10. G.I. a fost, de asemenea, examinat de un medic legist. S-a constatat că prezenta o leziune la nivelul capului și o echimoză la nivelul brațului, care necesitau 8 sau 9 zile de îngrijiri medicale.

II. ANCHETA PRIVIND FAPTELE DIN 5 MAI 2013

11. Poliția a întocmit un proces-verbal de constatare a distrugerii autovehiculului reclamanților. A consemnat, de asemenea, primele declarații ale părților în cauză (supra, pct. 5).

12. La 6 mai 2013, poliția l-a audiat pe G.I. Acesta a declarat că, cu o zi înainte, în timp ce se îndrepta cu prietena sa către domiciliul său, a asistat la un conflict între vecinii de pe strada sa. A negat că a participat la respectivul conflict și a susținut că, fără niciun motiv, primul reclamant l-a lovit în cap cu un scaun. Audiată la rândul său de poliție, prietena lui G.I. a confirmat versiunea faptelor prezentată de acesta.

13. La 7 și la 24 mai 2013, poliția l-a audiat pe C.N., persoana despre care se presupunea că a distrus mașina reclamanților. Versiunea acestuia asupra faptelor era următoarea. La 5 mai, în timp ce se întorcea la domiciliul său, extrem de beat, a căzut peste o mașină parcată pe stradă, ceea ce a declanșat alarma autovehiculului. Primii doi reclamanți au ieșit din casă și l-au lovit. A căzut la pământ și nu și-a recăpătat cunoștința decât mai târziu, seara. Nu mai era nicio altă persoană pe stradă. C.N. a precizat că intenționa să efectueze un examen medico-legal.

14. Audiati de poliție la 9 mai 2013, reclamantii au solicitat începerea unei anchete penale astfel încât agresorii lor să poată fi găsiți și pedepsiți. S-au constituit părți civile.

15. Versiunea lor asupra faptelor era următoarea. C.N. le-a vandalizat mașina și a încercat să fure bijuteriile purtate de a doua reclamantă. Un grup de peste zece persoane care veniseră să-l ajute pe C.N. i-au atacat în acel moment. Printre persoane, i-au recunoscut pe trei dintre vecinii lor: G.I., C.A. și D.C. Nu cunoșteau identitatea celorlalți agresori, dar erau capabili să îi recunoască. Agresorii i-au lovit cu pumnii și picioarele până când și-au pierdut cunoștința.

16. Audiati din nou de poliție la 10 mai, primul reclamant a declarat că s-a refugiat în curtea unei case după ce G.I. l-a bătut cu o sticlă, împreună cu membrii familiei sale, și că în această curte a găsit un scaun și, în stare de legitimă apărare, a utilizat scaunul respectiv pentru a-l lovi pe G.I.

17. La 22 mai 2013, poliția a deschis o anchetă cu privire la tentativa de tâlhărie asupra bijuteriilor celei de-a doua reclamante.

18. Audiati de poliție la 26 mai, C.A. a declarat că nu îi cunoștea pe reclamantii și că nu a participat la încăierarea din 5 mai.

19. Poliția a audiat opt rezidenți, martori oculari ai faptelor. Aceștia au indicat că primii doi reclamantii și-au părăsit locuința după declanșarea alarmei autovehiculului.

20. Unii martori au afirmat că cei doi reclamantii l-au bătut pe C.N., în timp ce alții au declarat că nu au asistat la acte de violență. Potrivit mărturiilor, un grup de cel puțin zece persoane s-a deplasat dinspre casa lui G.I. spre cea a reclamantilor. A avut loc o încăierare. Reclamantii au fost loviți, iar primul reclamant l-a lovit pe G.I. în cap cu un scaun. Mai mulți martori au afirmat că i-au recunoscut pe D.C. și G.I. printre atacatorii reclamantilor.

21. La 26 mai 2013, doi polițiști s-au prezentat la domiciliul lui D.C. pentru a-i lua o declarație. D.C. fiind absent, au întocmit un proces-verbal în care se indica faptul că era plecat în străinătate și că data întoarcerii sale nu era cunoscută.

22. La 30 mai 2016, poliția a modificat încadrarea juridică a faptelor, considerând că trebuia ca acestea să fie examinate din perspectiva infracțiunii de încăierare.

23. La 14 iunie 2017, parchetul de pe lângă judecătoria de sector competentă din București a considerat că din declarațiile martorilor rezulta că reclamantii participaseră la o încăierare. Cu toate acestea, a considerat că era vorba despre un conflict spontan între vecini și, având în vedere consecințele, nu exista niciun interes public de a continua urmărirea penală.

24. Prin urmare, în temeiul art. 18¹ și art. 91 C. pen., a decis clasarea dosarului și încetarea urmăririi penale și a aplicat celor trei reclamantii, lui G.I. și lui C.N. o amendă administrativă de 500 de lei, adică aproximativ 100 de euro (EUR) pentru fiecare dintre ei.

25. La 24 iulie 2017, parchetul nu a permis reclamantilor să consulte dosarul.

26. Reclamantii au contestat soluția de clasare și au solicitat redeschiderea anchetei. Aceștia s-au plâns cu privire la faptul că ancheta fusese superficială, iar plângerea lor privind acte de violență voluntare nu fusese deloc cercetată. Au negat că participaseră la o încăierare, au afirmat că fuseseră victime ale unui agresiuni și s-au plâns că anchetatorii nu îi identificaseră pe autorii infracțiunilor pentru ca aceștia să fie pedepsiți. De asemenea, au contestat credibilitatea mai multor martori pe ale căror declarații se bazase decizia parchetului. În cele din urmă, au susținut că nici nu fuseseră informați despre desfășurarea anchetei, nici nu li se permisesse să consulte dosarul înainte ca acesta să fie înscris pe rolul instanței.

27. Prin încheierea din 15 noiembrie 2017, judecătorul de cameră preliminară de la judecătoria de sector competentă din București a confirmat ordonanța de clasare. S-a considerat despre concluzia parchetului că era conformă cu înscrisurile aflate la dosar.

28. Cu toate acestea, a dispus continuarea anchetei privind distrugerea autoturismului reclamantilor.

CADRUL JURIDIC INTERN RELEVANT

29. În versiunea sa în vigoare la data faptelor, Codul penal conținea următoarele dispoziții:

Art. 18¹

„(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia din valorile apărute de lege și prin conținutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanță, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni [...]

(3) În cazul faptelor prevăzute în prezentul articol, procurorul sau instanța aplică una din sancțiunile cu caracter administrativ prevăzute în art. 91.”

Art. 91

„Când instanța dispune înlocuirea răspunderii penale [cu răspunderea administrativă], aplică una din următoarele sancțiuni cu caracter administrativ:

[...] c) amendă de la 10 la 1 000 lei.”

Art. 322

„Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepsește cu închisoare [...] sau cu amendă.”

30. În versiunea sa în vigoare la data faptelor, Codul de procedură penală conținea următoarele dispoziții:

Art. 341

„(6) În cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre următoarele soluții:

- a) respinge plângerea, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată;
- b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală;
- c) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate;

[...]

(8) Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6) este definitivă.”

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 3 DIN CONVENȚIE

31. Reclamanții consideră că nu a fost desfășurată o anchetă efectivă cu privire la violențele pe care le-au suferit la 5 mai 2013. Aceștia invocă art. 3 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Cu privire la admisibilitate

32. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate în sensul art. 35 din Convenție, Curtea îl declară admisibil.

B. Cu privire la fond

33. Reclamanții consideră că ancheta a fost superficială. Aceștia afirmă că nu au fost asociați la anchetă și că nu au avut acces la dosar.

34. Pe baza concluziilor autorităților interne, Guvernul afirmă că, în opinia sa, ancheta a fost completă. Indică, în acest sens, faptul că a permis să se stabilească participarea reclamanților la o încăierare pentru care erau parțial răspunzători.

35. Curtea reamintește că art. 3 din Convenție implică pentru autoritățile naționale datoria de a efectua o anchetă oficială efectivă atunci când o persoană invocă, în mod „întemeiat”, că a fost victima unor acțiuni contrare art. 3 și comise în circumstanțe suspecte, indiferent de calitatea persoanelor în chestiune (*M.C. împotriva Bulgariei*, nr. 39272/98, pct. 151-153, CEDO 2003-XII, și *Macovei și alții împotriva României*, nr. 5048/02, pct. 46, 21 iunie 2007). În ceea ce privește tratamentul aplicat de persoane particulare,

Curtea a concluzionat, în repetate rânduri, că art. 3 se aplică cazurilor de rele tratamente comise cu intenție, inclusiv în cazul vătămarilor în timpul unei încăierări, considerând că faptele în cauză erau de natură să provoace victimei sentimente de umilire și înjosire [*Nicolae Virgiliu Tănase împotriva României* (MC), nr. 41720/13, pct. 119, 25 iunie 2019, și jurisprudența citată].

36. În speță, constată de la bun început că reclamantii au prezentat ulterior faptelor leziunile care au fost constatate de medici și care au condus la întocmirea de certificate medicale (supra, pct. 6-9). Având în vedere leziunile corporale care au necesitat mai multe zile de îngrijiri medicale (supra, pct. 7, 8 și 9), Curtea consideră că atingerea dovedită adusă integrității lor corporale este suficientă pentru a atinge pragul de gravitate necesar pentru a intra în domeniul de aplicare al art. 3 din Convenție.

37. Observă, de asemenea, că reclamantii au formulat o plângere penală în care s-au constituit părți civile pentru a obține despăgubiri pentru astfel de violențe (supra, pct. 14).

38. Cu toate acestea, constată că nu a fost inițiată nicio anchetă având ca subiect aceste violențe: singurele anchete care au fost efectuate priveau pretinsul furt cu violență al bijuteriilor celei de-a doua reclamante (supra, pct. 17).

39. În special, autoritățile de anchetă nu au încercat să identifice persoanele care i-au vătămat pe reclamantii sau să stabilească circumstanțele exacte în care au fost vătămați reclamantii.

40. De asemenea, Curtea observă că, după reîncadrarea juridică a faptelor la 30 mai 2016 (supra, pct. 22), nu a mai avut loc nicio anchetă, iar parchetul a pronunțat în cele din urmă, la 14 iunie 2017, clasarea (supra, pct. 23). În plus, reclamantii nu au fost asociați în anchetă, întrucât parchetul a refuzat să-i lase să ia cunoștință despre înscrisurile aflate la dosar (supra, pct. 25).

41. Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că modul în care s-a desfășurat procedura penală în speță nu a fost conformă cu cerințele art. 3.

42. Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 6 DIN CONVENȚIE

43. Reclamantii se plâng că au fost obligați la plata unei amenzi pentru participarea la o încăierare. Invocă art. 6 § 1 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa [...].”

A. Cu privire la admisibilitate

44. Guvernul susține că, pe de o parte, reclamantii ar fi putut contesta încheierea pronunțată la 15 noiembrie 2017 de judecătorul de cameră preliminară și, pe de altă parte, amenda administrativă care le-a fost aplicată nu intră în sfera penală.

45. Reclamantii răspund la aceste argumente că încheierea judecătorului de cameră preliminară era definitivă și că, având în vedere jurisprudența Curții, amenda administrativă trebuie analizată ca fiind o sancțiune cu caracter penal.

46. Curtea constată că, în conformitate cu art. 341 alin. (8) C. proc. pen., încheierea judecătorului de cameră preliminară sesizat cu o cale de atac împotriva unei soluții de clasare a parchetului este definitivă (supra, pct. 30).

47. Încheierea din 15 noiembrie 2017 era, așadar, definitivă și, prin urmare, reclamantii nu dispuneau de nicio cale de atac pentru a o contesta.

48. Rezultă că excepția Guvernului privind neepuizarea căilor de atac interne trebuie respinsă.

49. În ceea ce privește argumentul Guvernului potrivit căruia amenda aplicată reclamantelor nu intră sub incidența dreptului penal, Curtea reamintește că, potrivit jurisprudenței sale, existența unei „acuzății în materie penală” trebuie apreciată pe baza a trei criterii, denumite în mod obișnuit „criterii Engel” [*Engel și alții împotriva Țărilor de Jos*, 8 iunie 1976, pct. 82, seria A nr. 22; a se vedea, de asemenea, *Jussila împotriva Finlandei* (MC), nr. 73053/01, pct. 30-31, CEDO 2006-XIV].

50. În speță, constată că, potrivit art. 322 C. pen., reclamantii erau expuși riscului de a primi o pedeapsă cu închisoarea pentru participarea la o încălcare (supra, pct. 28). Observă, de asemenea, că amenda în litigiu a fost dispusă în temeiul unei norme de drept enunțate în Codul penal (supra, pct. 29). Scopul acestei norme este de a asigura ordinea publică prin sancționarea încălcărilor. Ca atare, se adresează tuturor cetățenilor, nu unui grup specific cu un statut special.

51. Pe de altă parte, amenda aplicată reclamantilor nu urmărea repararea pecuniară a unui prejudiciu, ci urmărea, în esență, un obiectiv disuasiv și punitiv.

52. Prin urmare, Curtea consideră că amenda prezintă un caracter punitiv specific sancțiunilor penale.

53. Prin urmare, art. 6 din Convenție este aplicabil în speță sub aspectul său penal.

54. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate în sensul art. 35 din Convenție, Curtea îl declarată admisibil.

B. Cu privire la fond

55. Reclamanții se plâng că nu au beneficiat de un proces echitabil. Susțin că li s-a aplicat o amendă pe baza unui dosar la care nu au avut acces (supra, pct. 25), că judecătorul de cameră preliminară nu a ținut seama de argumentele lor și le-a respins plângerea fără a-i asculta în persoană (supra, pct. 28).

56. Guvernul consideră că procedura de contestare a amenzii s-a desfășurat cu respectarea garanțiilor fundamentale ale unui proces echitabil. Afirmă că judecătorul de cameră preliminară a confirmat ordonanța procurorului pe baza unui raționament motivat întemeiat pe înscrisurile aflate la dosarul anchetei.

57. Curtea reamintește că, în cazul în care o instanță este sesizată cu o cauză în fapt și în drept și studiază în ansamblu aspectul vinovăției sau nevinovăției unui justițiabil, caracterul echitabil al procesului impune ca aceasta să nu se pronunțe cu privire la aspectele respective fără a aprecia în mod direct mărturiile prezentate în persoană de inculpatul care susține că nu a săvârșit fapta considerată infracțiune (*Constantinescu împotriva României*, nr. 28871/95, pct. 55, CEDO 2000-VIII).

58. Reamintește, de asemenea, că persoanele responsabile cu luarea unei decizii cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui inculpat trebuie, în principiu, să fie în măsură să asculte martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora. Evaluarea credibilității unui martor este o sarcină complexă, care, în general, nu poate fi realizată doar prin simpla citire a declarațiilor scrise (*Dan împotriva Moldovei*, nr. 8999/07, pct. 33, 5 iulie 2011).

59. În speță, întinderea puterilor judecătorului de cameră preliminară, în calitate de instanță de control a unei ordonanțe de clasare fără trimitere în judecată, este definită la art. 341 alin. (6) C. proc. pen. (supra, pct. 30). În conformitate cu acest articol, persoana în cauză poate contesta ordonanța de clasare în fața judecătorului de cameră preliminară. Acesta din urmă este chemat să examineze cauza în fapt și în drept. Astfel, poate confirma sau infirma soluția parchetului sau, mai mult, poate modifica temeiul de drept al acesteia (supra, pct. 30).

60. Prin urmare, Curtea consideră că, atunci când examinează legalitatea și temeinicia soluției parchetului, judecătorul de cameră preliminară se pronunță cu privire la aspectul vinovăției sau nevinovăției justițiabilului în cauză.

61. Revenind la faptele din speță, observă că reclamanții au contestat în fața judecătorului de cameră preliminară temeinicia ordonanței parchetului prin care fuseseră condamnați la plata unei amenzi pentru participarea la o încăierare (supra, pct. 24). Aceștia au pus la îndoială credibilitatea mai multor martori pe ale căror declarații se întemeiase ordonanța parchetului (supra, pct. 27). În plus, au susținut că ancheta fusese superficială și s-au plâns de

refuzul parchetului de a le permite accesul la înscrisurile aflate la dosar (supra, pct. 26 și 27).

62. Judecătorul de cameră preliminară a constatat că concluzia parchetului era conformă cu actele și lucrările dosarului (supra, pct. 28) și a respins plângerea reclamantilor fără a răspunde la niciunul dintre argumentele lor și fără a asculta măcar părțile în cauză (supra, pct. 28).

63. Curtea consideră că, procedând astfel, judecătorul respectiv, care s-a pronunțat în ultimă instanță cu privire la acuzația de participare la o încăierare și a confirmat sancțiunea aplicată reclamantilor, le-a limitat în mod semnificativ dreptul la apărare.

64. În consecință, a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție.

III. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

65. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

66. Reclamantii solicită 383 de euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material suferit. Aceștia arată că această sumă corespunde sumei de 308 EUR pe care au plătit-o cu titlu de amendă, plus 75 de euro reprezentând costul expertizelor medico-legale.

67. Solicită de asemenea 10 000 EUR pentru prejudiciul moral și 4 716 EUR pentru cheltuielile de judecată efectuate în cadrul procedurilor desfășurate în fața instanțelor interne și în fața Curții. În susținerea cererii lor, aceștia prezintă chitanțe care atestă plata onorariilor avocatului în valoare totală de 2 716 EUR. Precizează că suma de 2 000 de euro reprezintă „onorarii care trebuie plătite în cazul succesului demersului angajat în fața Curții Europene”.

68. Guvernul se opune acestor pretenții.

69. Curtea constată că reclamantii au suportat cheltuieli medicale pentru constatarea leziunilor suferite și pentru a-și susține plângerea penală (supra, pct. 6-9). Prin urmare, acestea sunt cheltuielile de judecată angajate în procedura în fața instanțelor naționale. Prin urmare, Curtea consideră că trebuie să țină seama de cererea de rambursare a costului expertizelor medico-legale în partea care privește cheltuielile de judecată (supra, pct. 75).

70. În ceea ce privește suma de 308 EUR solicitată cu titlu de rambursare a amenzilor, Curtea a constatat cu certitudine că aceste amenzi fuseseră aplicate reclamantilor în urma unei proceduri care nu a respectat garanțiile unui proces echitabil (supra, pct. 63), dar nu poate specula cu privire la rezultatul respectivei proceduri dacă încălcarea constatată nu ar fi avut loc (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Alexe împotriva României*, nr. 66522/09, pct. 48, 3 mai 2016).

71. Constatând că Codul de procedură penală permite reexaminarea internă a unui proces în cazul în care Curtea a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale unui reclamant (*Mischie împotriva României*, nr. 50224/07, pct. 50, 16 septembrie 2014, și *Pătrașcu împotriva României*, nr. 7600/09, pct. 58, 14 februarie 2017) și că reclamanții se pot prevala de acest drept dacă doresc, Curtea constată că nu este necesar să se acorde părților în cauză despăgubiri cu titlu de prejudiciu material pentru amenzile pentru care au fost obligați să le plătească.

72. Pe de altă parte, consideră că reclamanții au suferit un prejudiciu moral ca urmare, pe de o parte, a lipsei unei anchete efective privind violențele pe care le-au suferit și, pe de altă parte, a condamnării lor. Având în vedere natura încălcărilor constatate, le acordă 10 000 EUR, plus orice sumă care ar putea fi datorată pentru această sumă cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral.

73. Reamintește, în plus, că, potrivit jurisprudenței sale, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care sunt stabilite realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al nivelului lor.

74. Observă că cererea prezentată de reclamanți cu titlu de cheltuieli de judecată se întemeiază în parte pe un pact *quota litis* în temeiul căruia aceștia s-au angajat să îi plătească avocatului 2 000 de euro în cazul unui „succes în demersul angajat în fața Curții Europene a Drepturilor Omului” (supra, pct. 67). Astfel de acorduri, care dau naștere unor obligații numai între avocat și clientul său, nu pot fi obligatorii pentru Curte, care trebuie să evalueze nivelul cheltuielilor de judecată care trebuie rambursate nu doar în raport cu realitatea costurilor invocate, ci și în raport cu caracterul rezonabil al acestora [*Strand Lobben și alții împotriva Norvegiei* (MC), nr. 37283/13, pct. 234, 10 septembrie 2019].

75. În speță, ținând seama de documentele de care dispune, Curtea consideră rezonabilă suma de 2 600 EUR pentru toate cheltuielile, plus orice sumă datorată cu titlu de impozit, și o acordă reclamanților.

76. În sfârșit, consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *declară* cererea admisibilă;
2. *hotărăște* că a fost încălcat art. 3 din Convenție;
3. *hotărăște* că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție;

4. *hotărăște*

- a) că statul pârât trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:
 - i. 10 000 EUR (zece mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;
 - ii. 2 600 EUR (două mii șase sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată;
- b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

5. *respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 16 noiembrie 2021, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din Regulament.

Ilse Freiwirth
Grefier adjunt

Gabriele Kucsko-Stadlmayer
Președinte